

Instytut Chemii i Techniki Jądrowej, Zakład Chemii Analitycznej
Dorodna 16, 03-195 Warszawa tel. 0 22 / 811 27 37 Fax: 0 22 / 811 15 32
E-mail: rdybczyn@ichtj.waw.pl

NOWY POLSKI MATERIAŁ ODNIESIENIA LIŚCIE TYTONIU TYPU VIRGINIA (CTA-VTL-2)

przeznaczony dla potrzeb nieorganicznej analizy śladowej, jak również mikroanalizy

Materiał został przygotowany ze świeżych liści tytoniu „Virginia”, zbieranych ręcznie, suszonych początkowo na powietrzu, a następnie w suszarce w 40°C. Materiał rozdrabniano w młynkach agatowych, przesiewano przez sito o średnicy 80µm, poddano ujednorodnieniu poprzez wymieszanie w plastikowym bębnie obracającym mechanicznie i po wstępnym sprawdzeniu jednorodności (XRF) rozdozowano do pojemników polietylenowych. Następnie przeprowadzono końcowy test jednorodności (test Fishera) dla próbek o masach 100, 50, 30, 5 i 1mg, porównując zawartość Ba, Co, Cr, Cs, Eu, Fe, Hf, Rb, Th i Zn oznaczoną za pomocą neutronowej analizy aktywacyjnej. Stwierdzono, że w materiale dominują cząstki o średnicach zawierających się w przedziale 15-35µm oraz że materiał można uznać za jednorodny dla próbek o masie $m \geq 1$ mg. Materiał został utwalony za pomocą naświetlenia wiązką elektronów z akceleratora (energia 13 MeV, dawka 30 kGy). Wszystkie czynności przeprowadzono z zachowaniem odpowiednich środków ostrożności w celu zminimalizowania możliwości zanieczyszczenia materiału metalami. Atestację materiału przeprowadzono na podstawie międzynarodowego porównania międzylaboratoryjnego, w którym wzięło udział 60 laboratoriów z 18 państw stosujących różne techniki analityczne. Wyniki opracowano za pomocą specjalnie napisanego pakietu oprogramowania SSQC i zespołu kryteriów kwalifikacyjnych.

CTA-VTL-2 - wartości polecane (atestowane)

Pierwiastki główne		Pierwiastki śladowe					
Pierwias-tek	Stężenie wt %	Pierwias-tek	Stężenie µg/g (ppm)	Pierwias-tek	Stężenie µg/g (ppm)	Pierwias-tek	Stężenie µg/g (ppm)
Ca	3,60±0,15	As	0,969±0,072	Hf	0,118±0,022	Sb	0,312±0,025
Cl	0,743±0,028	Ba	42,7±6,6	Hg	0,048±0,009	Sm	0,157±0,022
K	1,03±0,04	Br	14,3±1,4	La	1,01±0,10	Sr	110±12
Mg	0,510±0,023	Cd	1,52±0,17	Li	23,0±1,9	Tb	0,022±0,005
		Ce	1,91±0,29	Mn	79,7±2,6	Th	0,378±0,031
		Co	0,429±0,026	Mo	2,01±0,15	U	0,163±0,008
		Cr	1,87±0,16	Ni	1,98±0,21	V	4,00±0,42
		Cs	0,515±0,046	P	2204±78	W	0,233±0,063
		Cu	18,2±0,9	Pb	22,1±1,2	Zn	43,3±2,1
		Fe	1083±33	Rb	48,6±2,3		

CTA-VTL-2 - wartości informacyjne

Pierwiastki główne		Pierwiastki śladowe					
Pierwias-tek	Stężenie wt %	Pierwias-tek	Stężenie µg/g (ppm)	Pierwias-tek	Stężenie µg/g (ppm)	Pierwias-tek	Stężenie µg/g (ppm)
S	0,669	Al	1682	Sc	0,268	Ta	0,033
		Eu	0,033	Se	0,188	Ti	76,3
		Na	312	Si	4590	Yb	0,080

Materiał został przygotowany i atestowany w Zakładzie Chemii Analitycznej Instytutu Chemii i Techniki Jądrowej pod kierunkiem prof. dr hab. Rajmunda Dybczyńskiego i jest aktualnie dostępny w sprzedaży.